

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 43/2018)

София, 31 октомври 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 25.10.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 25.10.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

По оперативни данни, към 25 октомври 2018 г. са реколтирани 99,8% от площите с маслодаен слънчоглед, като от тях е прибрана с 2,5% повече продукция спрямо година по-рано. Жътвата на царевицата също е към своя край, като комбинацията от леко увеличение на площите и чувствително по-висок среден добив води до ръст на производството с близо 32% на годишна база.

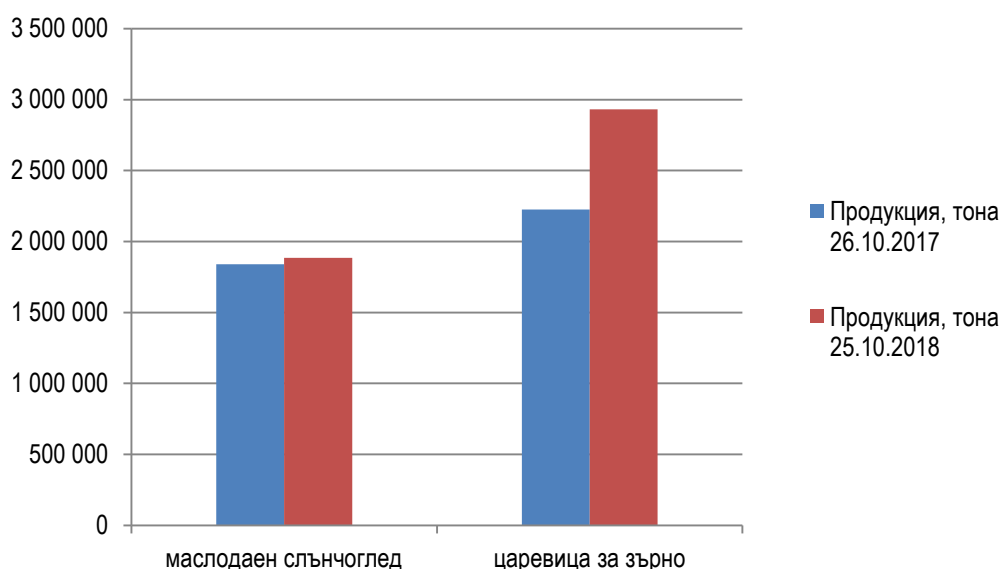
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 25.10.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	25.10.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 349 986	7 337 144	99,8%	1 885 108	257	-9,3%	-9,1%	2,5%	12,7%
царевица за зърно	4 101 034	3 883 315	94,7%	2 931 953	755	-1,9%	1,9%	31,8%	29,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 25.10.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Реколта от пролетници

Според последните оперативни данни, продукцията от пълпеша, домати, силажна царевица и ориз е от 3,4% до 68,7% над нивата отпреди една година. Най-значително увеличение е налице при ориза, което обаче е свързано до голяма степен с по-бързия темп на прибиране на реколтата през настоящата година.

Към 25.10.2018 г. производството на тютюн тип „Ориенталски“ е с 29,2% повече спрямо миналогодишното (при 100% реколтирани площи), основно поради нарастване на средния добив от декар. Същевременно, при тютюните тип „Вирджиния“ и „Бърлей“ се отчита намаление, съответно с 63,1% и 26,5%.

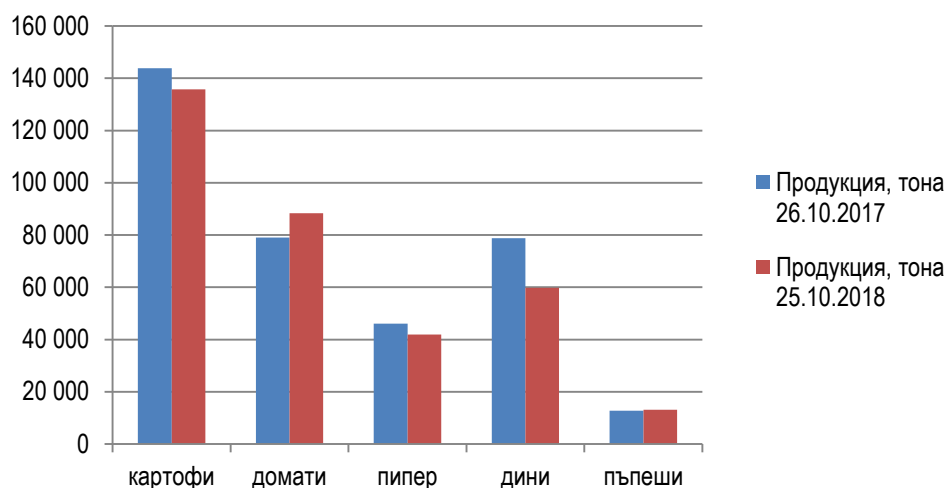
Продукцията от останалите наблюдавани пролетници е в границите от 5,7% (картофи) до 74,8% (градински грах) по-ниска на годишна база. Прави впечатление сериозното свиване на засадените и респективно реколтираните площи с градински грах, соя, фасул, шарен слънчоглед, пролетен ечемик, овес и лен.

Реколта от пролетници към 25.10.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

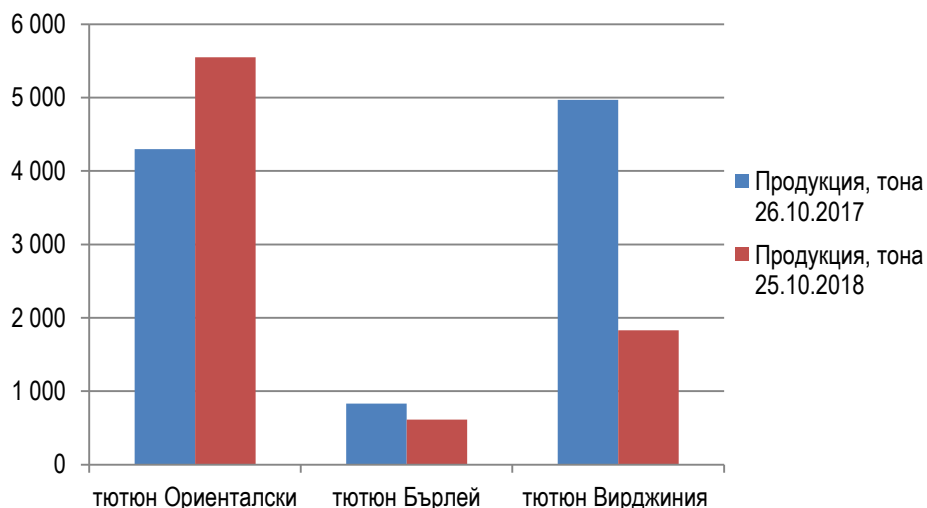
	25.10.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	103 962	101 315	135 763	1 340	-10,3%	-2,1%	-5,7%	-3,6%
домати	38 799	38 641	88 297	2 285	4,2%	7,6%	11,8%	3,9%
пипер	27 878	26 888	41 893	1 558	-7,9%	-10,4%	-9,0%	1,5%
дини	35 059	34 429	59 791	1 737	-5,2%	-6,6%	-24,1%	-18,7%
пъпеши	16 056	15 867	13 178	831	16,5%	15,4%	3,4%	-10,4%
фасул	25 823	25 258	3 333	132	-38,5%	-37,9%	-44,6%	-10,8%
градински грах	14 171	11 337	2 471	218	-53,3%	-56,2%	-74,8%	-42,5%
леща	36 023	33 811	3 318	98	-11,3%	-10,0%	-31,9%	-24,6%
соя	24 860	24 832	5 206	210	-78,4%	-70,8%	-65,8%	17,3%
ориз	101 700	54 530	34 021	624	5,8%	67,3%	68,7%	1,0%
овес	73 714	68 751	14 986	218	-33,8%	-20,1%	-28,7%	-10,7%
сорго	21 213	11 022	2 623	238	-17,8%	-53,5%	-56,0%	-5,6%
шарен слънчоглед	36 605	33 110	7 418	224	-38,2%	-40,6%	-29,2%	19,1%
царевица силажна	179 156	174 509	419 374	2 403	1,4%	6,3%	21,9%	14,6%
пролетен ечемик	28 489	28 489	8 464	297	-38,1%	-17,9%	-35,5%	-21,4%
фуражен грах	309 121	262 884	42 314	161	0,0%	-13,7%	-55,8%	-48,7%
памук	28 956	8 368	535	64	-7,7%	-31,1%	-54,2%	-33,3%
лен	300	300	30	100	-71,7%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 071	33 071	5 551	168	4,8%	4,8%	29,2%	23,5%
тютюн Бърлей	3 888	3 886	612	157	-38,6%	-38,5%	-26,5%	18,9%
тютюн Вирджиния	25 383	18 339	1 832	100	-27,7%	-40,6%	-63,1%	-37,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 25.10.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

**Производството от основни сортове тютюн към 25.10.2018 г., сравнено със същия
период на 2017 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

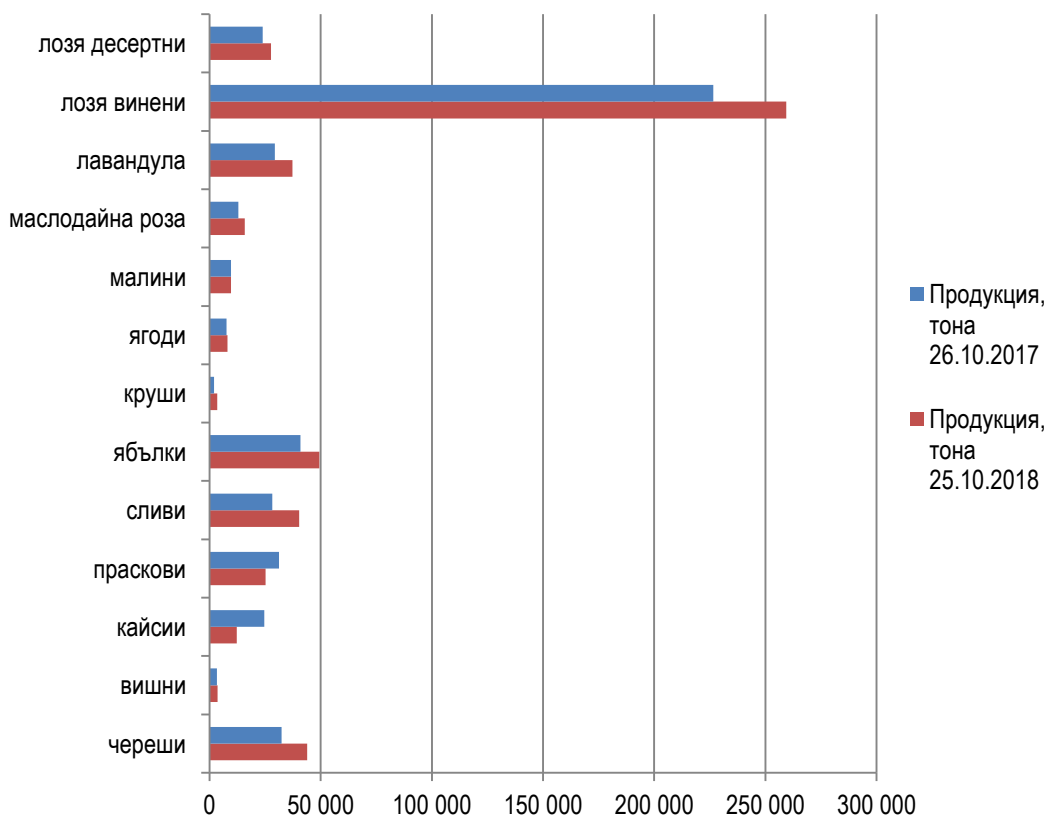
При повечето трайни насаждения и етерично-маслени култури, обхванати от оперативното наблюдение, към 25 октомври 2018 г. се отчита ръст на производството спрямо същия период на 2017 г. Най-чувствително нараства производството на круши, сливи и череши (в рамките на 35,7% - 67,7%), вследствие на съществено увеличение както на реколтираните площи, така и на средните добиви. Намаление на годишна база отбелязва само производството на праскови (с 19,5%), кайсии (с 50,5%) и малини (с 0,3%). На този етап производството от винени и десертни лозя е съответно с 14,5% и 15,8% над миналогодишната, в резултат от по-високите добиви от декар.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 25.10.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	25.10.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	79 998	43 944	549	10,3%	14,5%	35,7%	18,6%
вишни	13 308	11 818	3 624	307	-4,2%	4,1%	10,1%	5,9%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,8%	-50,5%	-41,9%
праскови	42 114	38 515	25 208	655	5,2%	-0,5%	-19,5%	-19,0%
сливи	69 106	61 564	40 290	654	7,4%	10,9%	42,7%	28,5%
ябълки	50 125	46 172	49 350	1 069	5,3%	19,1%	20,6%	1,2%
круши	5 492	5 076	3 435	677	22,2%	32,8%	67,7%	26,3%
ягоди	10 376	9 956	8 069	810	3,8%	6,1%	5,6%	-0,5%
малини	23 908	22 008	9 651	439	9,0%	8,9%	-0,3%	-8,4%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	99 772	37 345	374	31,4%	28,1%	27,3%	-0,8%
лозя винени	469 475	439 198	259 382	591	-4,6%	-3,9%	14,5%	19,4%
лозя десертни	47 330	45 164	27 649	612	-4,5%	-0,2%	15,8%	16,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 25.10.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Есенна кампания

Към 25.10.2018 г. е извършена предсеитбена подготовка на 11 667 739 дка с есенници, а дълбока оран - на 4 820 546 дка, при респективно 11 913 881 дка и 4 991 830 дка по същото време на 2017 г.

Засега сеитбата на есенниците се движи с по-бавни темпове спрямо миналата година, като по-съществено изоставане се наблюдава при засетите площи с ръж (с 25,5%) и тритикале (с 9,2%), а по-слабо – при тези с пшеница, ечемик и маслодайна рапица (в рамките на 0,6% - 6,2%).

Засети площи с есенници към 25.10.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	26.10.2017	25.10.2018	Изменение
пшеница	8 248 269	8 201 886	-0,6%
ечемик	815 699	765 422	-6,2%
маслодайна рапица	1 581 092	1 505 833	-4,8%
ръж	28 857	21 504	-25,5%
тритикале	69 411	63 057	-9,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ са изнесени 33 хил. тона пшеница, докато експортът на ечемик и рапица остава в застой. Общо за периода от началото на пазарната 2018/19 година до 28.10.2018 г., износът на трите култури през порта намалява с между 16,4% и 84,3% на годишна база, като най-значителен спад е налице при ечемика.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 28.10.2017	02.07. – 28.10.2018	Изменение
пшеница	1 254 001	1 047 921	-16,4%
ечемик	86 684	13 625	-84,3%
рапица	153 397	120 053	-21,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на новия сезон не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През периода 22 – 28 октомври 2018 г. през Пристанище Варна са преминали 29,3 хил. тона царевица за експорт. Поради липса на изнесени количества за съответната седмица на 2017 г., изоставането на износа на царевица спрямо миналия сезон се свива до 12,2%. От началото на настоящата маркетингова година все още не е реализиран експорт на слънчоглед през порта, при отчетени 84,3 хил. тона по същото време на 2017 г.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 28.10.2017	03.09. – 28.10.2018	Изменение
царевица	236 423	207 640	-12,2%
слънчоглед	84 272	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До този момент не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2018 от пристанището в Бургас.

От началото на месец юли 2018 г. до 28 октомври 2018 г. не е осъществяван внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. август 2018 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

През последната седмица пазарът на основните зърнени и маслодайни култури в страната е спокоен. Към 24 октомври 2018 г. изкупните цени на хлебна пшеница, ечемик и царевица са без промяна на седмична база, докато при тези на слънчоглед и фуражна пшеница се наблюдава незначително повишение, съответно с 0,2% и 0,6%. През изминалата седмица не е отчетено изкупуване на рапица.

Пшеницата и ечемикът продължават да се изкупуват на значително по-високи цени спрямо година по-рано, в рамките на 19,2% - 26,3%. Изкупната цена на царевицата също се покачва на годишна база, но много по-слабо – с 0,8%, докато слънчогледът се търгува с

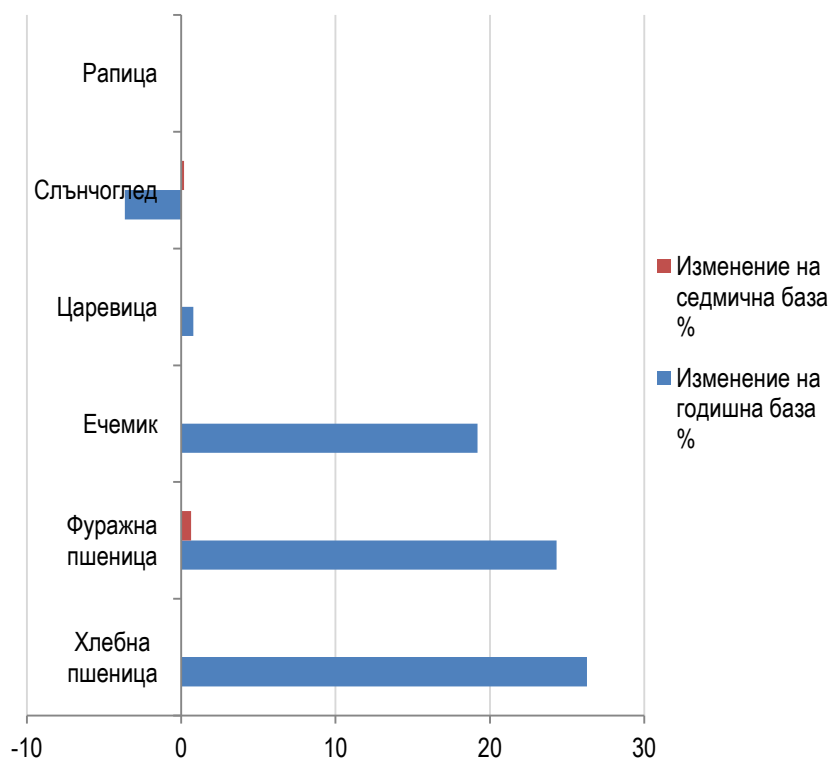
3,6% по-евтино.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 24.10.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

	25.10.2017	17.10.2018	24.10.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	270	341	341	26,3	0,0
фуражна пшеница	255	315	317	24,3	0,6
ечемик	250	298	298	19,2	0,0
царевица	256	258	258	0,8	0,0
слънчоглед	548	527	528	-3,6	0,2
рапица	683	683	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 24.10.2018 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 26 октомври 2018 г. средните цени на едро на десертно грозде, вносни домати, ябълки и червен пипер на тържищата в страната са от 0,6% до 7,7% по-ниски спрямо предходната седмица. Същевременно, картофите и оранжерийните домати поскъпват, респективно с 1,6% и 4,5%. Цената на зеления пипер остава непроменена.

При почти всички наблюдавани плодове и зеленчуци се отчита поскъпване в

сравнение със същия период на 2017 г., вариращо от 4% до 31,7%, най-значително при червения пипер. Изключение правят ябълките, чиято средна цена на тържищата е с 42,8% под миналогодишната.

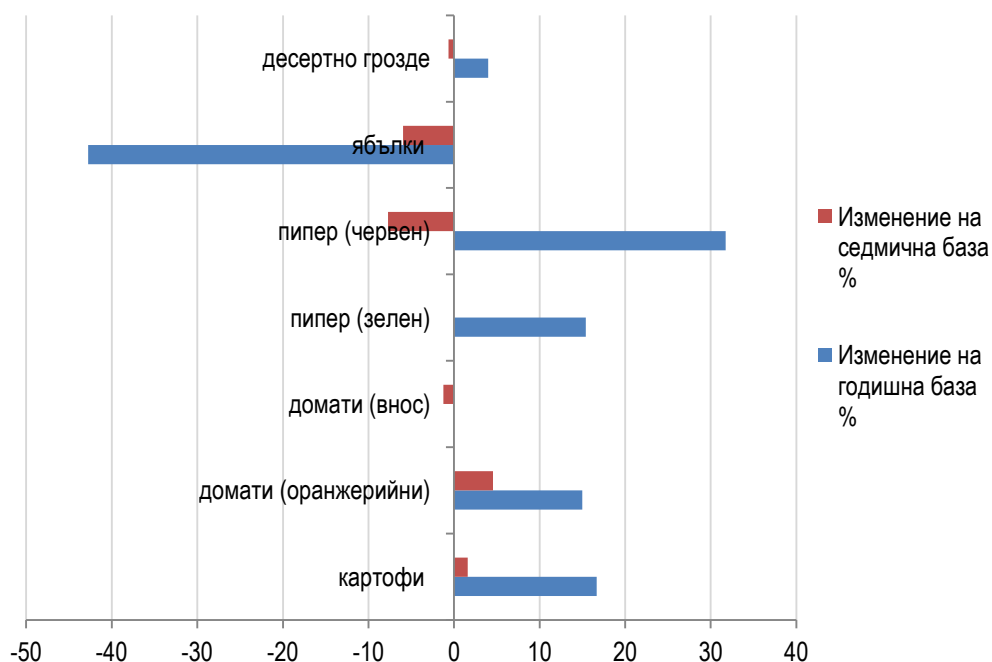
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 26.10.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

	27.10.2017	19.10.2018	26.10.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,54	0,62	0,63	16,7	1,6
домати (оранжерийни)	2,00	2,20	2,30	15,0	4,5
домати (открити площи)	1,58	*	*	-	-
домати (внос)	*	1,63	1,61	-	-1,2
пипер (зелен)	1,04	1,20	1,20	15,4	0,0
пипер (червен)	1,45	2,07	1,91	31,7	-7,7
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
ябълки	1,66	1,01	0,95	-42,8	-5,9
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,50	1,57	1,56	4,0	-0,6

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 26.10.2018 г.

5 Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1500	100.00%	195	130
Бургас	285605	0	285205	99.86%	61821	217
Варна	414773	0	414773	100.00%	112557	271
Велико Търново	433712	0	433712	100.00%	113489	262
Видин	355945	0	355645	99.92%	92328.4	260
Враца	418730	115	418615	100.00%	111334	266
Габрово	29300	0	29300	100.00%	7973	272
Добрич	724168	0	724168	100.00%	217822	301
Кърджали	2550	0	2550	100.00%	394	155
Кюстендил	20586	0	20586	100.00%	5137.8	250
Ловеч	132947	0	132947	100.00%	32372	243
Монтана	414961	0	414961	100.00%	105261	254
Пазарджик	64810	0	64810	100.00%	18117	280
Перник	76190	0	76190	100.00%	15919	209
Плевен	639468	0	636631.1	99.56%	176727.4	278
Пловдив	268140	0	268140	100.00%	62701.6	234
Разград	274990	0	274990	100.00%	71769.5	261
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	371489	100.00%	103641	279
Сливен	210600	0	210600	100.00%	38147	181
Смолян		0				
София-град	37697	0	37697	100.00%	8868	235
София	75586	0	75586	100.00%	15084.5	200
Стара Загора	445579	10152.8	435426.2	100.00%	92720.47	213
Търговище	250125	0	250125	100.00%	59970	240
Хасково	354052	0	351472	99.27%	89017.25	253
Шумен	364310	0	364310	100.00%	91824	252
Ямбол	300344	32.5	293587	97.76%	70648.5	241
ОБЩО	7360589	10603	7337144	99.83%	1885108.0	257

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0	47 15	70.01%	1859.7	394
Бургас	18154	0	14709	81.02%	8085.28	550
Варна	125237	0	120867	96.51%	81379	673
Велико Търново	400440	0	378633	94.55%	294380	777
Видин	71065	0	70185	98.76%	45316	646
Враца	335390	0	331900	98.96%	267669	806
Габрово	20910	0	16060	76.81%	10771	671
Добрич	1014770	0	974470	96.03%	793062.5	814
Кърджали	830	0	830	100.00%	293	353
Кюстендил	4640	0	4640	100.00%	1250	269
Ловеч	105510	212	858 10	81.49%	61595	718
Монтана	194760	0	192382	98.78%	151208	786
Пазарджик	22360	0	14420	64.49%	10602	735
Перник	7902	0	7122	90.13%	2496	350
Плевен	628084	0	579853	92.32%	449276	775
Пловдив	46300	0	39160	84.58%	30752	785
Разград	157965	0	157965	100.00%	109865	696
Русе	268080	0	259353	96.74%	217686.97	839
Силистра	285715	469.1	285245.9	100.00%	175417.6	615
Сливен	28600	0	28600	100.00%	17679	618
Смолян	573	0	573	100.00%	128.55	224
София-град	32470	0	14339	44.16%	10988	766
София	13653	0	5285	38.71%	1839.5	348
Стара Загора	36071	203.2	35867.8	100.00%	21387.98	596
Търговище	93573	0	93573	100.00%	57825	618
Хасково	11465	0	11465	100.00%	10647	929
Шумен	161286	0	150208.8	93.13%	94499	629
Ямбол	9380	0	5083	54.19%	3994.85	786
ОБЩО	4101918	884	3883315	94.69%	2931952.9	755

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	K (дка)	
Благоевград	21400				
Бургас	917740	157790	189590	90290	210400
Варна	614786	430371	312543	180385	317600
Велико Търново	681185	348500	384270	277000	244990
Видин	445100	417000	417000	417000	1200
Враца	622697	264797	264797	191300	298227
Габрово	54600	0	0	0	0
Добрич	1414532	553000	654250	117300	1135621
Кърджали	5930				3330
Кюстендил	40390	2660	2660	2660	31340
Ловеч	228150	85320	87520	4120	80100
Монтана	454500	94000	403200		139600
Пазарджик	117090	4900	4900	4900	42100
Перник	132130	19150	19150	17650	48050
Плевен	960531	741198	741198	741198	336610
Пловдив	463590	75200	130000	68900	126750
Разград	644630	145000	438000	57000	98820
Русе	721473	440297	577052	232863	316476
Силистра	510200	510200	510200	510200	469000
Сливен	418000	85500	146300	53400	252550
Смолян					
София-град					
София	11390				
Стара Загора	546050	150900	118220	40000	195350
Търговище	288300	24500	248000	13150	26700
Хасково	207180	4200	4200	4200	17550
Шумен	549385	411165	417865	198165	207782
Ямбол	596780		596780		220400
ОБЩО	11 667 739	4 965 648	6 667 695	3 221 681	4 820 546

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	3250	120	300		2400
Бургас	507535	96630	820	3750	225140
Варна	421253	56461		814	62351
Велико Търново	522289	58692	140	243	83676
Видин	357750	22310		940	30545
Враца	468235	9583		400	40659
Габрово	36910	6920	25	600	7720
Добрич	1189120	15450		3230	189446
Кърджали	5010	770	50		
Кюстендил	18095	2650	300	2730	3968
Ловеч	114670	15900		200	20220
Монтана	353821	15690		1910	54459
Пазарджик	66180	12070	3950	8320	15240
Перник	106680	6520	100		11800
Плевен	609193	100681	1800	300	65530
Пловдив	287980	20520	9655	23090	49600
Разград	456290	39976		600	118390
Русе	576919	37717	74	240	91724
Силистра	352100	33600		1500	65997
Сливен	322700	54100	320	5100	27200
Смолян					
София-град					
София	6100	1800			3490
Стара Загора	323060	50715	3300	2600	91602
Търговище	187428	19316	400	90	49100
Хасково	152100	5150		1800	25430
Шумен	384008	51986	270	3400	92750
Ямбол	373210	30095		1200	77396
ОБЩО	8 201 886	765 422	21 504	63 057	1 505 833